

อธิบายศัพท์

การเปลี่ยนแปลง ก.	ทำให้ลักษณะต่างไป *น.711
เกี่ยว ก.	อาการที่สิ่งขอเป็นขอเกาะติดหรือเหนียวไว้ เช่น ทอดสมอให้เกี่ยวแวงหินไว้,เอาของที่มีลักษณะเช่นนั้นเกาะติดหรือเหนียวไว้ เช่น เอาขอเกี่ยว,ติดต่อผูกพัน, แตะต้อง,ยุ่งเกี่ยว,ข้องแวะ *น.147
ความต่าง ว.	ผิดแผก,ไม่เหมือนเดิม, เช่น สีต่างไป แทน, เหมือน, เช่น ว่าต่าง แก่ต่าง ดูต่างหน้าอื่น เช่น ต่างประเทศ คนละ เช่น ต่างพ่อต่างแม่ *น.457
ความแตกต่าง ก.	ไม่เหมือนเดิม, ผิดกัน *น.479
ความหลากหลาย ว.	หลายอย่างต่างๆ กัน *น.1273
คุณ น.	ความดีที่มีประจำอยู่ในสิ่งนั้นๆ , ความเกื้อกูล เช่น รู้คุณ *น.252
คุณสมบัติ น.	คุณงามความดี คุณลักษณะประจำตัวของบุคคล เช่น คุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง *น.253
จำแนก ก.	แจก, แบ่ง, แยกออก, เช่น จำแนกออกเป็น 3 อย่าง (แปลงมาจากแจก) *น.308
จิต น.	ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก *น.312
จินตนาการ น.	การสร้างภาพขึ้นในจิตใจ. *น. 313
ชีวภาพ ว.	เกี่ยวกับสิ่งที่ไม่มีชีวิตและสิ่งที่สืบเนื่องมาจากสิ่งมีชีวิต เช่น วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ปุ๋ยชีวภาพ *น.366
ชีวิต น.	ความเป็นอยู่, ตรงข้ามกับความตาย. *น.366
ชีวิต น.	การเปลี่ยนแปลงหรือแปรเปลี่ยนไป (ดร.พิศิษฐ์ วรอุไร)
พื้นเมือง ว.	เฉพาะเมือง, เฉพาะท้องถิ่น, เช่น ของพื้นเมือง คนพื้นเมือง นิทานพื้นเมือง *น.794
เชื้อวงศ์ น.	เชื้อสายเหล่ากอ, ตระกูล *น.1052
ชื่อวิทยาศาสตร์ น.	ความรู้ที่ได้โดยการสังเกตและค้นคว้าจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ แล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ, วิชาที่ได้ค้นคว้าได้หลักฐานและเหตุผลแล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ. *น.1075
ดุลยภาพ น.	ความเท่ากัน, ความเสมอกัน *น.412
ธรรมชาติ น.	สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมชาติของสิ่งนั้นๆ, ภาพภูมิประเทศ. ว. ที่เป็นไปเองโดยมิได้ปรุงแต่ง เช่น สีธรรมชาติ *น.555
นวัตกรรม น.	สิ่งที่ทำขึ้นใหม่ หรือแปลกจากเดิม ซึ่งอาจจะเป็นความคิด วิธีการ

	หรืออุปกรณ์ เป็นต้น *น.565
นามธรรม น.	สิ่งที่ไม่มีรูป หรือรู้ไม่ได้ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจได้เฉพาะทางใจเท่านั้น, คู่กับรูปธรรม *น.576
เนื่อง ก.	ติดต่อกัน, เกี่ยวข้องกัน เช่น เรื่องนี้ เนื่องกับเรื่องนั้น เรื่องมันเนื่องถึงกัน *น.597
ต่อ ก.	เพิ่มให้ยึดออกไป เช่น ต่อเวลาออกไป ต่อหนังสือสัญญา และเพิ่มให้ยาวออกไป เช่นต่อเชือก ทำให้ติดกันเป็นอันเดียว เชื่อมให้ติดต่อกัน เช่นต่อสะพาน น.434
ธรรมชาติ น.	สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมดาของสิ่งนั้นๆ ภาพภูมิประเทศ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี 2542 *น.554
แนวคิด น.	แนวคิดที่มีแนวทางปฏิบัติ เช่น แนวคิดในการปฏิรูปการศึกษา. *น. 599
แนวทาง น.	ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว *น.599
ประโยชน์ น.	สิ่งที่มีผลใช้ได้ดีสมกับที่คิดมุ่งหมายไว้, ผลที่ได้ตามต้องการ, สิ่งที่เป็นผลดีหรือเป็นคุณ, เช่น ประโยชน์ทางการศึกษา ประโยชน์ของโรงเรียน. *น. 665
ประโยชน์แท้	เป็นผลประโยชน์ที่สืบเนื่องมีรู้จัก ผูกพันกับชีวิตทั้งบำบัดความขาดแคลนทางกายทั้งบำรุงความผาสุกทางจิตใจของมหาชนทั่วแผ่นดิน(พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ปี พ.ศ. 2540)
ปัญญา น.	คือความรอบรู้ ความรู้ทั่ว ความฉลาดเกิดแต่เรียนและคิด เช่น คนมีปัญญามหาปัญญา พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี 2542 *น. 678
ผูกพัน ก.	หนี้ผูกพัน งบประมาณผูกพัน รายจ่ายผูกพัน มีความเป็นห่วงกังวลเพราะรักใคร่เป็นต้น; ก่อให้เกิดพันธะที่ต้องปฏิบัติตาม ; (การคลัง) ก่อหนี้สินผูกมัดรัฐบาลให้ต้องจ่ายในงบประมาณแผ่นดินต่อไป *น.741
พรรณไม้ น.	พืชพันธุ์หลายชนิด**
พฤติกรรม น.	การกระทำหรือการแสดงออกทางกล่ามเนื้อความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า *น.768
พอเพียง ก.	ได้เท่าที่กะไว้ เช่น ได้เท่านี้ก็พอเพียงแล้ว *น. 775
พัน ก.	วนรอบด้วยสิ่งที่เป็นเส้นสายหรือสิ่งที่มีลักษณะ เช่นนั้น เช่น พันคอ พันแผล เถาวัลย์พันกิ่งไม้, ม้วน เช่น พันไหมพรม, รัด โดยรอบ เช่น พันแข้งพันขา, เกี่ยวไปมา, เกี่ยวกันยุ่งเหยิง, เช่น ด้ายพันกัน. *น.781
พันเกี่ยว	การผูกพันกันอย่างไม่รู้จบ **

พิจารณา ก.	ตรวจตรา, ตริตตรง, สอบสวน. *น.786
พืชพันธุ์ น.	เมล็ดพันธุ์ไม้, สิ่งที่จะเป็นพันธุ์ต่อ *น.793
ภาพวาดทางพฤกษศาสตร์	ภาพวาดของพืชที่แสดงรูปลักษณ์ตามความเป็นจริงและมีมาตราส่วนกำกับ เช่นภาพวาดลายเส้น **
ภาวะ น.	ความมี ความเป็น ความปรากฏ เช่น ภาวะน้ำท่วม ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ *น.821
ภูมิทัศน์	สิ่งที่ปรากฏมีอยู่ในภูมิประเทศนั้นๆ มีการดำรงอยู่ที่ เป็นไปตามวิถีของธรรมชาติ **
การจัดภูมิทัศน์	การปรับสภาพสิ่งที่มีอยู่ในพื้นที่เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ และเกิดความสมดุล **
รังสรรค์ ก.	สร้าง แต่งตั้ง *น.939
รู้ค่า ก.	รู้เข้าใจประโยชน์และค่าของชีวิต เช่น รู้เข้าใจประโยชน์ของต้นไม้ **
รู้คุณ ก.	ระลึกถึงความดีที่ผู้อื่นทำให้แก่ตน เช่น ลูกศิษย์รู้คุณอาจารย์ ลูกรู้คุณพ่อแม่ *น.962
รูป น.	สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา *น. 964
รูปทรง น.	ทรวดทรง สันฐาน ประกอบด้วยความกว้าง หนาหรือลึก และสูง เรือลำนี้รูปทรงเพรียว; (ศิลปะ) สิ่งที่เห็นเป็นกลุ่มก้อนหรือเห็นแต่ 2 ด้าน ไป มีลักษณะจำกัดด้วยความกว้าง หนาหรือลึก และสูง เช่น รูปทรงพีระมิด *น.964
รูปธรรม น.	สิ่งที่รู้ได้ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย อันได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วยตา , *น.964
ลักษณะ, ลักษณะ, ลักษณะ น.	สมบัติเฉพาะตัวเช่น น้ำมีลักษณะเป็นของเหลว ลูกบิลเลียดมีลักษณะกลม ลูกเต๋ามีลักษณะเหลี่ยม คนไทยมีลักษณะอ่อนโยน *น.1001
วิเคราะห์ ก.	ใคร่ครวญ เช่น วิเคราะห์เหตุการณ์; แยกออกเป็นส่วนๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่างๆ วิเคราะห์ข่าว*น.1071
วิทยาการ น.	ความรู้แขนงต่างๆ เช่น ปัจจุบันวิทยาการต่างๆ ก้าวหน้าไปมาก, บางทีใช้ว่าศิลปะวิทยาการ *น.1075
วิธีการ น.	วิธีปฏิบัติตามหลักการเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบ เช่น วิธีการที่รัฐให้สวัสดิการแก่ประชาชน วิธีการสอนวิทยาศาสตร์มีหลายวิธี *น.1077
วิธี น.	ทำนอง หรือหนทางที่จะทำ *น.1077

วิชา น.	การจัดแจง, การทำ ; กฎ, เกณฑ์, ข้อบังคับ *น.1077
ศัพทภาพ น.	ภาวะแฝง, อำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ เช่น เขามีสักยภาพในการทำงานสูง น้ำตกขนาดใหญ่มีศักยภาพในการให้พลังงานได้มาก *น.1095
สมรรถภาพ น.	ความสามารถ เช่น เขาเป็นคนมีสมรรถภาพในการทำงานสูงสมควรเลื่อนตำแหน่ง *น.1128
สมรรถนะ น.	ความสามารถ (ใช้แก่เครื่องยนต์) เช่น รถยนต์แบบนี้มีสมรรถนะ ดีเยี่ยมเหมาะสำหรับเดินทางไกล. *น. 1128
ส่วน น.	สิ่งที่แบ่งจากสิ่งรวม เช่น เงินส่วนนี้จะเอาไว้ทำบุญ; การเข้าร่วม เช่น เรื่องนี้ขอมีส่วนด้วย; แผนกย่อย, ฝ่าย, เช่น งานกองนี้แบ่งออกเป็นหลายส่วน, ตอน, ท่อน, เช่น เรื่องนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน; ขนาดที่พอเหมาะพอดี เช่น ได้ส่วน สมส่วน ผิดส่วน; ด้าน เช่น ส่วนกว้าง ส่วนย่อย ส่วนหนา; จำนวนที่อยู่ข้างล่างของเศษในเลขเศษส่วน. สัน, ฝ่าย, ข้าง, เช่น พอสอบเสร็จเพื่อนๆ ก็ไปเที่ยวภูเก็ต ส่วนฉันไปเชียงใหม่ *น.1141
สัมพันธ์ ก.	ผูกพัน, เกี่ยวข้อง, เช่น เขากับฉันสัมพันธ์กันฉันญาติ ข้อความข้างหลังไม่สัมพันธ์กับข้อความข้างหน้า. *น.1170
สัมพันธ์ภาพ น.	ความผูกพัน, ความเกี่ยวข้อง, เช่น สัมพันธภาพระหว่างสหรัฐอเมริกากับสหภาพโซเวียตดีขึ้นตามลำดับ. *น.1170
สุนทรีย์ภาพ น.	ความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ ที่แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจและรู้สึกได้, ความเข้าใจและรู้สึกของแต่ละบุคคลที่มีต่อความงามในธรรมชาติหรืองานศิลปะ *น.1205
สัณฐาน น.	รูปร่าง, ลักษณะ, เช่น บ่อมปรการมีสัณฐานแปดเหลี่ยม โลกมีสัณฐานกลมอย่างผลส้ม * น.1163
หลักการ น.	สาระสำคัญที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ น.1271
เห็น ก.	อาการของตาที่ประสมรูป, ปรากฏแก่ตา, ปรากฏแก่ใจ, คิดรู้ *น.1301
อารมณ์ น.	สิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตโดยผ่านทางตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ รูป เป็นอารมณ์ของตา เสียงเป็นอารมณ์ของหู, เครื่องยึดถือเป็นจริงเป็นจัง เช่น เรื่องนี้อย่าเอามาเป็นอารมณ์เลย; ความรู้สึกทางใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้า เช่น อารมณ์รัก อารมณ์โกรธ อารมณ์ดี อารมณ์ ร้าย; *น.1367
อำนาจ น.	สิทธิ เช่น มอบอำนาจ ; อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตาม ไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ หรือความสามารถที่บันดาลให้เป็นไปตามความ

ประสงค์ เช่น อำนาจของกฎหมาย อำนาจบังคับบัญชา ; ความสามารถ
หรือสิ่งที่สามารถทำหรือบันดาลให้เกิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ เช่น อำนาจคุณพระ
ศรีรัตนตรัย อำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ; กำลัง, พลัง เช่น อำนาจจิต อำนาจฝ่าย
สูง อำนาจฝ่ายต่ำ ความรุนแรง เช่น ชอบใช้อำนาจ การบังคับบัญชา เช่น
อยู่ใต้อำนาจ การบังคับ *น. 1371

อ้างอิง : น.

*พจนานุกรม ฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542

**กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชงานสวนพฤกษศาสตร์
โรงเรียน